

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce **X**, narozený dne X
 státní příslušnost X
 bytem X
 zastoupen JUDr. Bc. Marcelou Lafek, advokátkou
 sídlem Národní 416/37, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
 sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2025, č. j. OAM-189/ZA-ZA11-HA13-2025,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2025, č. j. OAM-189/ZA-ZA11-HA13-2025 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě předně namítal, že napadené rozhodnutí neobsahuje náležitosti podle § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť výrok rozhodnutí neobsahuje žádné procesní ustanovení, dle kterého správní orgán postupoval. Z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. K tomu žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, č. j. 15 A 230/2018-49. Dále uvedl, že žádné procesní ustanovení, dle kterého žalovaný postupoval, neobsahují ani další součásti výrokové části, ani odůvodnění. Z rozhodnutí jako celku tak nelze seznat, jakými ustanoveními se žalovaný řídil. V souvislosti s výrokem napadeného rozhodnutí žalobce rovněž namítal, že zákon o azylu přiznává žalovanému oprávnění udělit mezinárodní ochranu dle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona o azylu, nikoli mezinárodní ochranu dle těchto ustanovení neudělit, přičemž ve smyslu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí nemůže správní orgán rozšiřovat obsah svých pravomocí. K tomu doplnil, že ani v jiných částech zákona o azylu není žalovanému přiznána pravomoc „neudělit mezinárodní ochranu“, proto žalobci není zřejmé, podle jakého ustanovení zákona žalovaný postupoval, když ani zákon takový postup nezná.
3. Dále žalobce namítl rozpor napadeného rozhodnutí s § 23c zákona o azylu, neboť podklady nejsou různorodé. Žalovaný ze svého posouzení zcela vyřadil zprávy např. organizace Human Rights Watch, Amnesty International a Ministerstva zahraničních věcí USA. Omezil se na jediný zdroj, Informaci OAMP – Vietnam – Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 4. 6. 2024. Podkladem pro rozhodnutí mají být ve smyslu § 23c zákona o azylu přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel občanem. Užití jediného zdroje, nadto informací selektovaných, tuto podmínku nesplní. V této souvislosti též namítl, že jde o podklad vypracovaný žalovaným, tedy nikoliv nezávislou organizací, ale orgánem rozhodujícím ve věci. Takový postup lze připodobnit k situaci, kdy by autorem znaleckého posudku byl soudce, což nelze ani v situaci, kdy by měl potřebné znalosti. Uvedená zpráva je též zpracována tzv. od stolu, bez kontaktu se zemí, jež je v ní posuzována. Existují dokumenty nadnárodních organizací činných v posuzovaných lokalitách, které však žalovaný nepoužil. Závěrem vytkl, že není zřejmé, z jakých podkladů uvedená informace o zemi původu čerpá.
4. Navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření nejprve stručně shrnul dosavadní průběh řízení a žalobu. Nesouhlasil s ní a měl za to, že se vytýkaných vad nedopustil. Vycházel z řádně zjištěného stavu věci, který ale nesevřel o přítomnosti důvodů, pro něž by měla být mezinárodní ochrana udělena. Žalovaný svým postupem žalobce na jeho právech nezkrátil. Informace o zemi původu, které žalovaný shromáždil, jsou adekvátní, aktuální a v souladu s požadavky, které na ně judikatura klade. Žalobce měl svou

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoliv skrze snahu o udělení mezinárodní ochrany. Zjevně není uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, naopak uvedl, že svou vlast opustil z důvodu studia, práce a dobrého výdělků v ČR. Potíže čistě ekonomického rázu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu této úmluvy. Uzavřel, že předestřená argumentace není způsobila zpochybnit jím vyslovené závěry.

6. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

7. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
8. Dne 14. 2. 2025 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 21. 2. 2025 poskytl údaje k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že je občanem Vietnamské socialistické republiky, národnosti X, dorozumí se vietnamsky, je ateistou. Politicky aktivní nikdy nebyl. Je svobodný a bezdětný. Jeho zdravotní stav je bez omezení. Narodil se v obci X, okrese X, provincii X ve Vietnamu, ve vlasti bydlel naposledy tamtéž a měl tam i registrovaný pobyt. Bydlel tam s otcem, dědou a babičkou, tito lidé tam přebývají dodnes. Z vlasti vycestoval do ČR dne 23. 9. 2022, a to letecky z X přes X do Prahy, kam dorazil dne 24. 9. 2022. Od té doby zůstává v ČR. Jde o jeho první žádost, v minulosti nebyl nikde trestně stíhán ani odsouzen za žádný trestný čin. O mezinárodní ochranu žádá, jelikož chce v ČR pracovat a rozvíjet se v podnikání, jiné důvody nemá. Svou totožnost prokázal cestovním pasem vydaným orgány Vietnamské socialistické republiky, č. X, platným od 2. 11. 2021 do 2. 11. 2031. V něm je vylepeno vízum X, vydané Velvyslanectvím České republiky v Hanoji dne 2. 8. 2022, platné od 15. 9. 2022 do 13. 3. 2023. Na stránkách tohoto dokladu je dále otištěno vietnamské výstupní razítko ze dne 23. 9. 2022 a české vstupní razítko z letiště Praha-Ruzyně ze dne 24. 9. 2022. V pase je dále vlepen též štítek s výjezdním příkazem č. X, platný od 16. 1. 2025 do 14. 2. 2025.
9. Pohovor k žádosti byl s žalobcem proveden dne 21. 2. 2025. Při něm žalobce uvedl, že ve Vietnamu chodil na střední školu, žil s rodinou, která má od smrti jeho matky v roce 2018 finanční potíže, ztratila jeden příjem a je na tom teď hůře. Vycestoval za účelem studia, problémy s opuštěním vlasti neměl. Má informace z více zdrojů, že v ČR je velká vietnamská komunita, kdo se do ČR z domovské země dostane, má lepší podmínky pro rozvíjení pracovních možností. Tuzemsko si vybral kvůli práci a dobrému výdělku, původně i kvůli studiu, za tímto účelem si vyřídil i vízum. Účastnil se kurzu českého jazyka, má v plánu se přihlásit na Českou zemědělskou univerzitu. Už se tam učil v náhradní třídě v letech 2022-2023, byla to taková neoficiální příprava. Bydlí sám na adrese uvedené v záhlaví rozsudku. Od 20. 11. 2024 do 13. 2. 2025 se živil jako prodáváč ve stánku se suvenýry na X. Předtím byl zaměstnán jako stejné pozici v obchodě s potravinami v X. Pracoval tam oficiálně a legálně. Žalobce byl dále konfrontován se zjištěním z Cizineckého informačního systému a protokolu z Oblastního inspektorátu práce ze dne 14. 12. 2023, podle nichž vykonával práci dlouhodobě nelegálně. K tomu sdělil, že zaměstnavatel má dvě provozovny, nechal u právníka zpracovat smlouvy, ale ten asi zapomněl uvést jedno z těchto míst výkonu práce, i když žalobce pracoval v obou prodejnách, firma „funguje pod jedním IČem“. Smlouvu a důkaz o legální práci chtěl doložit elektronicky. Za tím účelem mu byla stanovena lhůta jednoho dne. Dále uvedl,

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

že by chtěl v ČR zůstat a rozvíjet své podnikání. O mezinárodní ochranu žádá až nyní, jelikož podal žádost o prodloužení pobytu a ta byla zamítnuta, poté „dostal do pasu štítek s vycestováním“ a tak se tu „nahlásil na azyl“. Ve Vietnamu má babičku, dědu, otce a staršího bratra. Otec a bratr pracují, druhý jmenovaný v X, prarodiče jsou v důchodu. S rodinou je v kontaktu občas, asi jednou za dva týdny, někdy jednou do měsíce, přes internet, používá k tomu aplikaci Zalo. Návrat do Vietnamu si nechce představovat, nevěděl by, co dělat. Od úmrtí jeho matky je finanční situace horší. Problémy s policií, státními či bezpečnostními orgány ve vlasti neměl, stejně tak výslovně uvedl, že v domovském státě nečelil potížím kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Vše již řekl, chtěl pouze dodat, že čeká na rozhodnutí o vyhoštění. Přeje si v ČR zůstat za účelem práce. Další podklady doložit nechtěl, pohovor si za účelem kontroly nechal zpětně přetlumočit, připomínky nicméně nevznikly.

10. Žalobce následně zaslal žalovanému do spisu dne 21. 2. 2025 fotokopie dvou pracovně-právních dokumentů. Podle dohody o provedení práce, uzavřené dne 15. 1. 2023 mezi žalobcem jako zaměstnancem a X jako zaměstnavatelem, měl prve jmenovaný konat práce související s provozem rychlého občerstvení v provozovně zaměstnavatele; dohoda byla uzavřena na dobu určitou od 16. 1. 2023 do 31. 12. 2023. Dále žalobce do spisu založil pracovní smlouvu uzavřenou dne 15. 1. 2023 mezi týmiž stranami, a to na druh práce „prodáváč smíšeného zboží“ s tím, že pracovní poměr se sjednává na dobu neurčitou a vznikne dnem vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnanecké karty zaměstnanci, dnem převzetí souhlasu se změnou zaměstnavatele. Žalovaný dále do spisu zanesl opis z evidence rejstříku trestů ze dne 4. 3. 2025, z něž plyne, že žalobce nebyl v České republice odsouzen za žádný trestný čin, a dva výpisy z Cizineckého informačního systému, ze dne 12. 2. 2025, z nichž se podává, že žalobce měl v ČR povolení k dlouhodobému pobytu, platné od 12. 10. 2022 do 15. 9. 2023 za účelem studia; tento druh pobytového oprávnění byl následně ukončen, když byla žalobci vystavena zaměstnanecká karta dne 14. 3. 2023, s platností do 13. 3. 2025, následně však bylo toto pobytové oprávnění zrušeno z důvodu dlouhodobého výkonu nelegální práce dne 19. 12. 2024.
11. Ve spise je též založena zpráva o zemi původu Informace OAMP – Vietnam – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 4. 6. 2024. V domovském státě po desetiletí vládne Komunistická strana Vietnamu (KSV), všechny funkce v praxi obsazuje její politbyro a ústřední výbor. Prezident je volen Národním shromážděním na pět let a jmenuje předsedu vlády, kterého zákonodárný sbor poté potvrdí. Volby jsou pod přísnou kontrolou KSV, zákony zajišťují dominanci této strany, která předem kontroluje všechny kandidáty, což vede k diskvalifikaci skutečně nezávislých politiků. Poslední volby do Národního shromáždění nelze považovat za svobodné či spravedlivé. KSV získala 485 křesel z celkových 499, zbylí nezávislí kandidáti byli ve skutečnosti prověřeni a nejsou skutečnou opozicí. Vláda neumožnila nezávislým pozorovatelům volby monitorovat. Za poslední rok a půl odstoupili ve Vietnamu dva prezidenti a předseda parlamentu, všichni kvůli nespecifikovaným „pochybením“ či porušení stanov strany. Vláda příležitostně podnikla nápravná opatření, včetně stíhání úředníků, kteří se dopustili porušování lidských práv, ale většinou jednají tyto osoby beztrestně. Vietnam je členem Organizace spojených národů a přistoupil k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod. Ústava a jiné zákony zakazují týrání, mučení, tělesné tresty nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zacházení poškozující zdraví. Zadržení však hlásili porušování těchto norem ze strany příslušníků ozbrojených složek a pracovníků ministerstva veřejné bezpečnosti. Špatné zacházení se netýká pouze aktivistů nebo osob zapojených do politiky. Úřady stíhaly některé policisty či úředníky podílející se na násilnostech, k vyšetřování ale docházelo zřídka. Podmínky ve věznicích se liší podle provincie, jsou většinou strohé, ale život neohrožují. V zemi lze uložit trest smrti mimo jiné za velezradu, špionáž, úplatkářství a drogové trestné činy. V roce 2023 bylo k tomuto trestu odsouzeno 122 osob, počet vykonaných poprav je považován za státní tajemství. Ústava zaručuje svobodné cestování po zemi i do zahraničí, a to není až na výjimky omezováno. Vláda spolupracovala s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, zákon nicméně neumožňuje udělení azylu nebo statusu uprchlíka a vláda neměla vytvořený systém pro poskytování ochrany těmto osobám. Ve Vietnamu neprobíhá občanská válka, ani nebyl tento stát v konfliktu s jinou zemí.

12. Dne 20. 3. 2025 mělo proběhnout seznámení s podklady pro rozhodnutí, o čemž byla právní zástupkyně žalobce vyrozuměna prostřednictvím zprávy zaslané přes informační systém datových schránek, odeslané dne 5. 3. 2025, vyzvednuté dne 13. 3. 2025. K tomuto úkonu se nicméně nedostavila, o čemž učinil žalovaný úřední záznam dne 20. 3. 2025, který je založen na č. l. 42 spisu.
13. Dne 14. 4. 2022 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, kterým žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, z jakých důkazů vycházel při svém rozhodování, přičemž mezi nimi byly především výpověď žalobce, a dále podklady, které žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení, konkrétně Informace OAMP – Vietnam – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 4. 6. 2024, výpisy z Cizineckého informačního systému, opis z rejstříku trestů, a podkladů založených do spisu žalobcem (kopie pracovní smlouvy a dohody o provedení práce). Žalovaný objasnil, že tvrzeným důvodem žádosti je legalizace pobytu v ČR, neboť tu chce žalobce žít, studovat, pracovat a rozvíjet své podnikání; při návratu do Vietnamu se naopak obává zhoršené ekonomické situace. Na základě provedených důkazů žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu nebyly splněny zákonné podmínky, neboť žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Stejně tak žalovaný nedospěl k závěru o důvodnosti udělení azylu žalobci z důvodu uvedeného v § 12 písm. b) zákona o azylu, zejména konstatoval, že žalobce přicestoval do ČR za účelem studia, a následně mu byl pobytový titul změněn za účelem zaměstnání. Ten mu byl však zrušen z důvodu dlouhodobého výkonu nelegální práce. Žalobce chtěl nicméně v ČR setrvat, studovat, pracovat a rozvíjet své podnikání, což má svědčit o tom, že se snaží žádost o mezinárodní ochranu svůj pobyt legalizovat. Tato skutečnost přitom nezakládá relevantní důvod pro udělení azylu, a bude třeba se v takovém případě podrobit režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to bez ohledu na složitost mechanismů, které tento zákon upravuje. Dále žalovaný uvedl, s poukazem na Úmluvu o právním postavení uprchlíků z roku 1951, že ekonomické potíže nečiní z osoby utečence ve smyslu uvedeného mezinárodního dokumentu. Mezinárodní ochrana je institutem zcela výjimečným, jehož účelem žadatele ochránit, ovšem nikoliv před jakýmkoliv negativními jevy v zemi

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

původu. S ohledem na skutečnost, že žalobce nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by zde byl udělen azyl, nebyl žalobci udělen ani azyl za účelem sloučení rodiny podle § 13 odst. 1 zákona o azylu. Rovněž pak žalovaný neshledal u žalobce ani existenci důvodu pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. K tomu žalovaný uvedl, že se v této souvislosti zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Ve vztahu k žalobcově životní situaci žalovaný konstatoval, že tuto nelze v žádném případě považovat za nikterak mimořádnou a případ žadatele není případem zvláštního zřetele hodným. Nad rámec výše uvedeného žalovaný podotkl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je udělován pouze za výjimečných okolností, kdy nebyl shledán důvod k udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a kdy by bylo nehumánní azyl neudělit. Žalovaný se zabýval rovněž tím, zda jsou tu důvody pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce neuvedl a ani nevyšly najevo žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla hrozit v případě návratu vážná újma formou trestu smrti nebo poprav, mučení nebo nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestání či vážného ohrožení života civilisty v situaci ozbrojeného konfliktu. Žalovaný nenalezl skutečnosti, na jejichž základě by žalobci hrozil trest smrti nebo poprava. Totéž platí o hrozbě mučení, nelidského a ponižujícího zacházení. Takové pokoření musí, i ve smyslu Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, dosáhnout mimořádného stupně. Žalobce nicméně nijak aktivní v zemi původu nebyl, a není tak důvod domnívat se, že by měly orgány jeho domovské země o něj jevit zvýšený zájem. Ve Vietnamu též neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. S ohledem na uvedené žalovaný shledal, že žalobce podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu nesplňuje. S ohledem na skutečnost, že žalobce nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by zde byla udělena doplňková ochrana, nebyla žalobci udělena ani tato forma mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu.

V. Hodnocení věci soudem

14. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb, soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Ve věci samé rozhodl soud ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení jednání, neboť žalobce se v poskytnuté lhůtě k tomuto postupu nevyjádřil a žalovaný s ním ve svém vyjádření výslovně souhlasil.
16. Podle § 2 odst. 1 písm. e) zákona o azylu „[p]ro účely tohoto zákona se rozumí (...) e) rozhodnutím ministerstva ve věci mezinárodní ochrany rozhodnutí vydaná podle § 15 nebo 15a a rozhodnutí o udělení azylu, rozhodnutí o udělení, prodloužení nebo neprodloužení doplňkové ochrany, rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, rozhodnutí o zastavení řízení včetně usnesení o zastavení řízení, rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné a rozhodnutí o odnětí nebo neodnětí azylu nebo doplňkové ochrany.“

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

17. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu „[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
18. Podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu „[r]odinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.“
19. Podle ustanovení § 13 odst. 2 zákona o azylu „[r]odinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí a) manžel nebo registrovaný partner azylanta, b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let, c) rodič azylanta mladšího 18 let, d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let.“
20. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu „[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.“
21. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“
22. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu „[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.“
23. Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu „[r]odinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.“
24. Podle § 14b odst. 2 zákona o azylu „[r]odinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí a) manžel nebo registrovaný partner osoby požívající doplňkové ochrany, b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.“

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

25. Podle § 23c zákona o azylu „[p]odkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména (...) c) přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště.“
26. Žalobce v první řadě namítal vady výroku napadeného rozhodnutí, konkrétně absenci uvedení procesního ustanovení, dle kterého žalovaný postupoval, a dále nezákonnost výroku o neudělení mezinárodní ochrany, neboť zákon o azylu žalovanému nepřiznává oprávnění mezinárodní ochranu neudělit.
27. Soud v souvislosti s touto námitkou nejprve podotýká, že z ustanovení § 2 odst. 1 písm. e) zákona o azylu je zřejmé oprávnění žalovaného vydat rovněž rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, tedy negatorní výrok. Dále soud k shora uvedené námitce uvádí, že totožnou námitkou (uplatněnou toutéž právní zástupkyní) se již zabýval Krajský soud v Plzni, který ve svém rozsudku ze dne 17. 8. 2022, č. j. 16 Az 4/2022-21 k této námitce odkázal „na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29.4.2020 č.j. 16 Az 43/2019-21: *‘Žalovaný přezkoumatelným způsobem dovedl závěry, které srozumitelným způsobem odůvodnil, přičemž odůvodnění rozhodnutí zcela odpovídá požadavkům dle § 68 odst. 3 správního řádu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 7. 2015, č. j. 8 As 141/2012-57, uvedl: ‘Je třeba zároveň uvést, že konkrétní podobu výrokové části rozhodnutí, tedy např. její grafické či jiné rozlišení na záhlaví (návětí) a výrok (enunciát), zákon výslovně nestanoví. (...) Často správní orgány (ostatně i soudy, srov. též § 54 odst. 2 s. ř. s. a § 157 odst. 1 o. s. ř.) koncipují výrokovou část ze syntaktického hlediska jako jedinou větu, v jejíž úvodové části sdělí označení správního orgánu, účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a předmět řízení; tato část končí slovy ‘rozhodl takto‘ (případně ‘vydal toto rozhodnutí’) a dvojtečkou. Po tomto návěti (záhlaví) následuje samotný výrok či výroky rozhodnutí, včetně výroku o nákladech řízení a vedlejších ustanovení. Lze si ovšem představit, že by správní orgán nerozdělil výrok a návětí a všechny náležitosti výrokové části rozhodnutí požadované § 68 odst. 3 správního řádu by byly obsaženy ve výroku. I takový postup správního orgánu, pokud by nebyl na újmu srozumitelnosti rozhodnutí (viz níže), by byl v souladu se zákonem.‘ (bod 16) V posuzovaném případě bylo z napadeného rozhodnutí jednoznačně seznatelné, jaký byl předmět řízení, jakým způsobem o něm bylo rozhodnuto a podle jakých právních ustanovení, neboť výrok napadeného rozhodnutí zněl: ‘mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, se neuděluje.‘ Žalovaný má povinnost zhodnotit, zda je možné žalobci udělit mezinárodní ochranu dle výše uvedených ustanovení. V případě, že neshledá důvody pro udělení jedné z výše uvedených forem mezinárodní ochrany, vydá žalovaný rozhodnutí o jejím neudělení. Z napadeného rozhodnutí je tedy jasné seznatelné, na základě jakých právních ustanovení žalovaný rozhodoval a své rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Z toho důvodu shledává soud tuto námitku za nedůvodnou.‘*
28. Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Plzni byla podána kasační stížnost, kde byla výše uvedená námitka opětovně vznesena, avšak ani Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 12. 1. 2023, č. j. 9 Azs 158/2022-33, uvedené námitce nepřisvědčil, když uvedl, že „[j]edinou věcnou námitkou stěžovatele je údajná absence uvedení zmocňovacího ustanovení ve výroku rozhodnutí žalovaného. Tato vada má dle stěžovatele přesah do samé zákonnosti rozhodnutí, neboť z ní dovozuje porušení zásady zákonnosti. Požadavky na výrokovou část a samotný výrok správního rozhodnutí podle § 68 odst. 2 správního řádu se NSS zabýval v rozsudku ze dne 11. 1. 2012, č. j. 3 Ads 96/2011-118.

V něm uvedl, že „[u]rčitá nepřesnost či opomenutí některých údajů ve výrokové části (např. opomenutí nebo vada v odkazu na příslušné ustanovení právního předpisu či při vymezení předmětu řízení) nemá sama o sobě vliv na zákonnost rozhodnutí, pokud jinak bylo vydáno v mezích zákonem stanovené kompetence a zákonem stanoveným způsobem a obsahovalo by ostatní podstatné náležitosti rozhodnutí. Zrušení rozhodnutí jen z tohoto důvodu by totiž bylo přepjatým formalismem (srov. VEDRAL, J. Správní řád. Komentář. Praha: Bova Polygon, 2006. s. 401-405)“. Totéž zopakoval také v rozsudku ze dne 22. 7. 2021, č. j. 6 Azs 114/2021-46, v němž konstatoval, že „[...] nevyvstaly ani žádné pochybnosti o tom, že žalovaný byl věcně a místně příslušným správním orgánem pro rozhodování o udělení mezinárodní ochrany a stěžovatelé nic takového nenamítají. Neuvedení kompetenčních ustanovení ve výroku rozhodnutí žalovaného tudíž také samo o sobě nemá vliv na zákonnost rozhodnutí napadeného žalobou“. Nadto NSS dodává, že z napadeného rozhodnutí lze seznat, že žalovaný uvedl příslušná ustanovení zákona o azylu, podle nichž rozhodoval. Právě tento zákon byl pro rozhodnutí ve věci klíčový. Z dikce tohoto zákona je navíc zřejmé, že jestliže v případě splnění určitých podmínek žalovaný mezinárodní ochranu udělí, pak v případě, že naplněny nejsou, naopak ochranu neudělí.“

29. Výše citovaným závěrům o nedůvodnosti shora uvedené námitky přisvědčil rovněž Ústavní soud v usnesení ze dne 28. 2. 2023, sp. zn. III.ÚS 419/23, který rozvedl argumentaci kasačního soudu, potvrdil jeho úvahy a judikoval, že „[s]věřuje-li (...) zákon o azylu vedlejšímu účastníkovi (Ministerstvu vnitra, Odboru azylové a migrační politiky – pozn. soudu) pravomoc rozhodovat o udělení mezinárodní ochrany, vymezuje k tomu postup v řízení a kritéria, dle kterých probíhá posuzování žádosti, bylo by absurdní a nelogické, nemohl-li by tento státní orgán při nesplnění zákonných podmínek vydat rozhodnutí negativní. Zákon o azylu v § 12 vymezuje podmínky, které musí být splněny pro udělení mezinárodní ochrany, a pokud splněny nejsou, nelze mezinárodní ochranu udělit. Pro řešení nyní posuzované věci je proto podstatné, že zákon o azylu obsahuje kompetenční normu, která vedlejšímu účastníkovi přiznává pravomoc rozhodovat o žádosti o mezinárodní ochranu. Přitom rozhodnutí, vydávané na základě této kompetenční normy, může být logicky buď pozitivní či negativní, a nelze přijmout značně formalistický výklad stěžovatele, že vedlejší účastník je oprávněn vydávat pouze rozhodnutí pozitivní. V tomto ohledu tak nelze krajskému soudu, a potažmo Nejvyššímu správnímu soudu nic vytknout. Ze samotného zákona o azylu ostatně vyplývá, že je v pravomoci vedlejšího účastníka mezinárodní ochranu neudělit. Tato možnost je výslovně uvedena v jeho § 2 odst. 1 písm. e). Stěžovatel rovněž zpochybňuje formulaci výroku: „mezinárodní ochrana se neuděluje.“ K tomu Ústavní soud uvádí, že právní úprava zpravidla neobsahuje přesnou formulaci výroku, nýbrž pouze stanoví jeho podstatné náležitosti. S touto stížnostní námitkou se ostatně uspokojivě vypořádal již krajský soud v bodu 14 odůvodnění napadeného rozsudku, když zdůraznil, že vedlejší účastník má povinnost zhodnotit, zda je možné žadateli udělit azyl podle jednotlivých ustanovení zákona o azylu a neshledá-li zákonné důvody pro udělení, vydá rozhodnutí o jejím neudělení. Z předmětného rozhodnutí vedlejšího účastníka je přitom dostatečně seznatelné, podle kterých zákonných ustanovení rozhodoval a toto rozhodnutí i řádně odůvodnil. Tento závěr, potvrzený následně i Nejvyšším správním soudem, shledává zdejší soud ústavněprávně plně akceptovatelný. Na závěr proto Ústavní soud shrnuje, že vedlejší účastník ve výroku rozhodnutí zcela jasně uvedl, dle kterých ustanovení rozhodoval, přičemž své závěry a úvahy dále specifikoval v odůvodnění rozhodnutí. Pokud stěžovatel v ústavní stížnosti namítá, že mělo dojít (výrokem správního rozhodnutí) k zamítnutí žádosti či k jinému procesnímu postupu, nelze s ním souhlasit, neboť zamítnutí žádosti o udělení

mezinárodní ochrany slouží zcela jinému institutu, který je uveden v §16 zákona o azylu (zjevně nedůvodná žádost).“

30. S ohledem na shora citované rozhodnutí správních soudů, resp. Ústavního soudu, jejichž závěry v této otázce na nyní projednávanou věc plně dopadají a s nimiž zdejší soud zcela souhlasí, nemohla uvedená námitka obstát. V projednávané věci je z napadeného rozhodnutí zřejmé, podle kterých zákonných ustanovení žalovaný rozhodoval, neboť výrok napadeného rozhodnutí obsahuje výčet těchto ustanovení. Žalovaný řádně zdůvodnil, proč dospěl k závěru, že žalobci není možné udělit azyl podle jednotlivých ustanovení zákona o azylu a na jakém základě tedy vydal rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany v jakékoliv formě. S ohledem na výše uvedené shledal soud námitku nedůvodnou.
31. Dále žalobce vznesl námitky spočívající v nepřípustnosti toho, aby žalovaný vycházel z podkladu, který sám vytvořil, resp. aby se jeho rozhodnutí zakládalo na „zdroji selektovaných informací“, nevypracovaného nezávislou organizací.
32. K této námitce soud uvádí, že dokumenty Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky (OAMP) jsou kompilačním materiálem, jež shromažďuje co největší množství relevantních, objektivních, nezávislých a aktuálních informací z různých zdrojů a u veškerých informací jsou uvedeny odkazy tak, aby je bylo možné verifikovat. Soubor kritérií pro to, aby mohly být takové zprávy použity v řízení jako podklad, vymezil NSS v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, podle nějž musejí tyto být „*v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*“ Zákon o azylu nevyklučuje, aby podklad pro správní řízení zpracoval žalovaný sám, bude-li taková zpráva přesná, aktuální a bude-li obsahovat různé zdroje. Zprávy se věnují jak žalobcovým důvodům žádosti, tak obecné situaci v domovském státě, a jsou tedy relevantní. Zdrojem těchto zpráv jsou, mimo jiné, informace z poslední doby z pramenů, na něž žalobce ve svém podání k soudu odkazoval (např. od Ministerstva zahraničních věcí USA nebo nevládních organizací Freedom House a Amnesty International), a jsou tedy i aktuální a verifikované. Uvedené zdroje lze beze sporu považovat za důvěryhodné a jejich složení ve zprávě o zemi původu užité žalovaným za vyvážené a pestré. V dokumentu jsou prameny transparentně uvedeny a citovány, lze je bez větších potíží dohledat. Zdejší soud má proto za to, že uvedená informace o zemi původu požadavkům dostojí.
33. Soud podotýká, že zákon o azylu v § 23c uvádí demonstrativní výčet podkladů, jichž lze pro rozhodnutí o mezinárodní ochraně použít, mezi nimiž se nacházejí i informace o zemi původu, a který „*je odůvodněn specifiky řízení ve věci mezinárodní ochrany, kdy nemusí existovat žádné listinné důkazy, které by žadatel mohl předložit. Podklady pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany jsou dosti odlišné od těch, které předpokládá správní řád. (...) Transponovaná procedurální směrnice věnuje velkou pozornost informacím o zemi původu, protože v případě absence listinných důkazů jsou tyto informace spolu s pohovorem naprostým základem posouzení azylové žádosti. Důraz je kladen na rozmanitost, přesnost a aktuálnost zdrojů informací. Zpravidla se jedná o informace různých vládních (UNHCR) i nevládních organizací (Human Rights Watch, Amnesty International, Freedom House) či jiných států v rámci Evropské unie (...) nebo i jiných třetích států (zprávy Ministerstva zahraniční USA).*“ (CHMELÍČKOVÁ, N. a VOTOČKOVÁ, V. Zákon o azylu. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2024. ISBN 978-80-7552-479-9.). Zprávy o zemi původu jsou tedy zvláštním zákonem předpokládaným důkazním prostředkem v

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

řízení o mezinárodní ochraně, neboť jiné listinné podklady pro vydání rozhodnutí nemusejí být (a často nebývají) k dispozici. V této souvislosti soud poukazuje na rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31), podle něžž „[ž]adatel nese břemeno tvrzení, které je dále ve vzájemné interakci se správním orgánem rozvíjeno a doplněno i břemenem důkazním. V aplikační praxi se v tomto směru hovoří o tzv. sdíleném důkazním břemeni, neboť je rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel (byť především vlastní věrohodnou výpovědí), nicméně správní orgán je povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí výpověď žadatele, tak těch, co ji podporují.“ Uvedené však neznámá, že by žalobce musel zůstat v řízení o udělení mezinárodní ochrany nutně pasivní a nemohl předložit jiné podklady, pokud je k dispozici má. To ostatně učinil v případě fotokopií své dohody o provedení práce a pracovní smlouvy. Pokud měl informace o situaci v domovské zemi, které jsou v rozporu s přezkoumávanou zprávou, měl je uvést. Soud proto shledal i námitky týkající se tohoto podkladu nedůvodnými.

VI. Závěr a náklady řízení

34. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
35. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 8. října 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.